

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЕКСПЕРТІВ
ВІД ВІДДІЛУ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ**

Назва ЗВО /наукової установи

Національний університет "Одеська юридична академія"

Номер справи (договору), дата і реєстраційний номер заяви

А-19-0219-201 від 13.11.2019

Вид і назва освітньої програми

Публічне управління та адміністрування

Шифр та назва спеціальності

281 Публічне управління та адміністрування

Шифр та назва галузі знань

28 Публічне управління та адміністрування

Освітній рівень

Другий (магістерський)

Вид акредитації (первинна/чергова)

Первинна

Гарант освітньої програми (ППП)

Маляренко Тетяна Анатоліївна

Прізвище та ім'я відповідального фахівця відділу акредитації ОП

Рудик В.А.

Дата заповнення

19.11.2019

Після отримання доступу до матеріалів акредитаційної справи (до встановленої дати візиту до ЗВО) експерт має:

Стандартна частина

З огляду на виявлені недоліки викладу

у відомостях про самооцінювання освітньої програми

Ознайомитись на веб-ресурсі ЗВО з такими документами:

- ліцензією, зокрема правом ЗВО провадити освітню діяльність за відповідною спеціальністю, при якій функціонує освітня програма, що акредитується;
- документом, що регламентує розробку, затвердження, періодичний перегляд та закриття освітніх програм;
- документом про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (за наявності);
- документом, що регламентує організацію освітнього процесу;
- освітньою програмою та навчальним планом;
- робочою навчальною програмою або сила бусами;
- документами, що регламентують процедуру формування індивідуального навчального плану здобувачів;
- документами, що підтверджують співпрацю з роботодавцями (договори, угоди тощо);
- документами, що забезпечують організацію практичної підготовки здобувачів;
- із зауваженнями та пропозиціями попередньої акредитації чи акредитації інших програм, що надані фахівцем відділу акредитації (за наявності);
- зі змістом офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності як за освітньою програмою, що акредитується, так і за іншими освітніми програмами закладу вищої освіти (за наявності);
- із документами ЗВО, що регламентують процедуру врегулювання конфліктних ситуацій в межах освітньої програми, що акредитується.

- ознайомитись із заходами, вжитими ЗВО щодо вирішення конфліктних ситуацій.

2. Переконавшись, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти за програмою, що акредитується, до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та /або наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Встановити, чи зведена інформація про викладачів корелює із ОП в частині освітніх компонентів (звернути увагу на достовірність наданої інформації про академічну та/або професійну кваліфікацію викладачів, залучених до реалізації ОП).

4. Здійснити запит до ЗВО щодо надання необхідної інформації із зазначених фахівцем пунктів.

5. З'ясувати достовірність інформації, наданої ЗВО у відповідних пунктах самоаналізу, на місці.

6. Надати рекомендації ЗВО щодо розміщення в публічному доступі коректної інформації та (за необхідності) підтверджуючих документів, якщо фахівцем відділу акредитації виявлені факти некоректного відображення.

7. З'ясувати наявність та відкритість доступу до відповідних посилань (link), що були не вказані (не долучені) або вказані некоректно під час заповнення відомостей про самооцінювання.

8. Здійснити огляд та встановити наявність матеріальних ресурсів, що передбачають якісну реалізацію освітньої програми:

- навчальних аудиторій, лабораторій тощо;
- бібліотеки, її фондів;
- спеціального обладнання, ліцензованого програмного забезпечення тощо (за необхідності);
- соціальної інфраструктури (гуртожитки, спортивна база тощо).

АНАЛІЗ ЗМІСТУ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЕКСПЕРТАМ

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Коментар відділу акредитації

1. Інформація коректна¹.
2. Посилання на внутрішній документ, що затверджує місію та стратегію ЗВО відсутнє.
3. Відсутні підтверджуючі документи про реальне залучення стейкхолдерів до процесу формулювання цілей і ПРН ОП, про врахування вітчизняних та іноземних практик.

Рекомендація експертній групі

- 1) уточнити наявність внутрішнього документу, в якому зафіксована місія та стратегія ЗВО;
- 2) пересвідчитись відповідності цілей ОП місії та стратегії ЗВО;
- 3) з'ясувати під час виїзної акредитації як саме були залучені стейкхолдери до процесу формування ОП чи наявні підтверджуючі документи (факти) їх участі;
- 4) уточнити врахування регіонального та галузевого контексту у формуванні цілей та програмних результатів навчання;
- 5) уточнити чи враховувалися іноземні ОП при розробці даної ОП;
- 6) з'ясувати відповідність РН за ОП вимогам, які визначені НРК за відповідним рівнем кваліфікації.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Навчальний план затверджено раніше ОП, що не відповідає п.4 ст. 10 Закону України «Про вищу освіту». У навчальному плані та ОП розмежовано структуру ОК за денною та заочною формою навчання.

Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання організації освітнього процесу в ЗВО та практичної підготовки.

Відсутній опис механізму та підтверджуючі дані того, яким чином ЗВО враховує позицію здобувача щодо співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів з фактичним навантаженням.

Інформація щодо врахування ОП вимог відповідного професійного стандарту висвітлено не коректно. Професійний стандарт не затверджено.

Відсутній опис механізму та підтверджуючі дані того, яким чином ЗВО враховує позицію здобувача щодо співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів з фактичним навантаженням.

Рекомендація експертній групі

1) переконатися у наявності внутрішніх документів, які регулюють питання організації освітнього процесу в ЗВО та практичної підготовки;

2) звернути увагу на структуру ОП та навчального плану та з'ясувати причину розбіжностей в обсязі ОК за заочною та денною формою навчання;

3) ознайомитися зі змістом ОП, навчальним планом та відомостями, що викладені в таблицях 1,3 та з'ясувати:

- чи зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності;
- чи освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему (структурно логічна схема);
- чи освітні компоненти дозволяють досягти цілей та програмних РН.

---

¹ Інформація коректна означає, що інформація викладена по суті питання. Однак, це не виключає необхідності детального та додаткового аналізу експертом викладеної інформації та встановлення її достовірності.

Програмні РН повинні забезпечуватись виключно за рахунок обов'язкових освітніх компонент.

- чи дозволять ОП забезпечити набуття здобувачами соціальних навичок;

4) ознайомитися з механізмом формування ЗВО індивідуальної освітньої траєкторії здобувача та під час бесіди зі здобувачами уточнити, чи реально забезпечується цей механізм, зокрема щодо вибірковості дисциплін. Під час індивідуальної бесіди зі здобувачами вищої освіти звернути особливу увагу та з'ясувати чи дієвим є механізм вибору дисциплін;

5) з'ясувати чи враховується позиція здобувачів вищої освіти, які навчаються за даною ОП щодо задоволеності:

- практичною підготовкою;
- механізмом побудови індивідуальної траєкторії;
- співвідношенням обсягу окремих освітніх компонентів ОП та фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна.

Відсутні посилання на документи, що регулюють порядок визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО.

Рекомендація експертній групі

Під час виїзної акредитації переконатись у достовірності викладеної інформації.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребує деяких уточнень.

Відсутні посилання на веб-сторінку ЗВО, де розміщується інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК.

Відсутнє посилання на внутрішні документи, які підтверджують, що форми і методи навчання та викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання.

Відсутність опису механізму моніторингу рівня задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання.

Інформація щодо зв'язку навчання, викладання та наукових досліджень за даною ОП з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО потребує уточнення.

Рекомендація експертній групі

1) ознайомитись зі змістом ОП, відомостями, що містяться в таблиці 1,3 та пересвідчитись, що ОК, визначені форми та методи навчання та викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання;

2) переконатись під час виїзної акредитації у доступності інформації для здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів;

3) ознайомитись з результатами опитування здобувачів вищої освіти щодо рівня задоволеності методами навчання та викладання. З'ясувати чи було враховано і яким чином результати опитування здобувачів;

4) ознайомитись з процедурою оновлення викладачами освітніх компонентів на основі наукових досягнень та сучасних практик у відповідній галузі;

5) з'ясувати чи приймають участь здобувачі вищої освіти за даною ОП у програмах міжнародного обміну, міжнародних проектах. З'ясувати чи доступною є інформація про участь у міжнародних обмінах, проектах, конкурсах для здобувачів за даною ОП та викладачів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Коментар відділу акредитації

Інформація викладена по суті, але потребує уточнення.

Відсутнє посилання на веб-сторінку сайту, де оприлюднюються форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів освіти.

Відсутні посилання на внутрішні документи, що регулюють контрольні заходи, оцінювання здобувачів, питання академічної доброчесності.

Рекомендація експертній групі

1) переконатися у наявності внутрішніх документів, що регулюють контрольні заходи, оцінювання здобувачів;

2) з'ясувати у які способи здобувачі інформуються про процедури, строки, критерії контрольних заходів. переконатися у наявності механізму моніторингу обізнаності здобувачів вищої освіти з процедурами проведення контрольних заходів. Ознайомитися з практикою застосування такого механізму на даній ОП;

3) знайомитися з процедурою та технологічними рішенням, що використовуються на ОП як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності. Пересвідчитися у перевірці на плагіат наданих здобувачами освіти результатів наукової чи академічної роботи;

4) поцікавитися, чи популяризує ЗВО серед здобувачів вищої освіти за даною ОП академічну доброчесність, якщо так, то яким чином (які заходи для цього вживаються).

Критерій 6. Людські ресурси

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребують деяких уточнень.

Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання добору кадрів, професійного розвитку викладачів та розвитку викладацької майстерності.

Відсутні підтверджуючі документи (факти), які можуть підтверджувати реальне залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У Таблиці 2 відсутня інформація про кадрове забезпечення викладання обов'язкової ОК - «Методологія системного підходу та наукових досліджень».

Рекомендація експертній групі

1) ознайомитися з внутрішніми документами, що регулюють питання добору кадрів, професійного розвитку викладачів та розвитку викладацької майстерності.

2) ознайомитися зі змістом таблиці 2 та з'ясувати відповідність викладачів дисципліні, яку викладають, ґрунтуючись на індивідуальному підході та беручи до уваги надані ЗВО пояснення. До уваги необхідно брати академічну та професійну кваліфікацію;

3) з'ясувати кадрове забезпечення викладання всіх обов'язкових ОК;

4) під час виїзної акредитації провести індивідуальні зустрічі, ознайомитися з підтверджуючими документами, та переконатися у реальному залученні роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу; до проведення аудиторних занять.

5) під час виїзної акредитації провести індивідуальні зустрічі та переконатися у прозорості механізму добору кадрів, у дієвості системи стимулювання професійного розвитку та підвищення фаховості викладачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна.

Рекомендація експертній групі

- 1) переконатись в тому, що фінансове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім та сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання;
- 2) під час інтерв'ювання здобувачів освіти та викладачів рекомендуємо:
  - обговорити питання забезпечення безоплатного доступу викладачів та здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП.
  - з'ясувати чи визначає ЗВО рівень задоволеності здобувачів організаційною, освітньою, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою з боку ЗВО. Якщо так, то яким чином проводиться такий моніторинг та яким чином враховуються його результати;
  - переконатися у реалізації механізму освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти; з'ясувати чи дієвим є спосіб психологічної підтримки студентів;
  - з'ясувати чи проводилися, якщо так то ознайомитися з результатами опитування студентів щодо виявлення випадків дискримінації.
- 3) переконатися в тому, що ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребує уточнень.

Відсутня інформація, що підтверджує перегляд ОП, яка акредитується. В свою чергу прослідковується неузгодженість, щодо перегляду ОП, за різними критеріями та під критеріями, оскільки у під критерії 8.7 зазначається про те, що було затверджено нову ОП 2019 року.

Відсутній опис механізму опитування здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОП та способу акумуляції пропозицій щодо змісту та структури ОП та якості навчання за даною ОП.

Інформація про залучення учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП викладено частково не коректно.

Рекомендація експертній групі

- 1) під час виїзної акредитації в процесі індивідуальних бесід та ознайомлення з документами переконатися в реальному залученні студентів та роботодавців в процедурах забезпечення якості освіти за даною ОП, у періодичному перегляді ОП;
- 2) ознайомитися з механізмом перегляду даної ОП;
- 3) ознайомитися з механізмом проведення та результатами анкетування здобувачів з питань перегляду ОП та внутрішнього забезпечення якості ОП;
- 4) ознайомитися з матеріалами, які підтверджують взаємозв'язок випускників ОП та ЗВО. Ознайомитися з механізмом збору інформації про випускників за ОП;
- 5) під час виїзної акредитації в процесі індивідуальних бесід та ознайомлення з документами звернути увагу на механізм участі студентства та роботодавців в процедурах забезпечення якості ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Коментар відділу акредитації

Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу.

Посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту освітньої програми та затвердженої освітньої програми не відповідає суті.

Рекомендація експертній групі

Переконатись у розміщенні на веб-сайті ЗВО проекту ОП та затвердженої ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження – не застосовується

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна

Рекомендація експертній групі

-

Скарги *відсутні*

Загальні зауваження попередніх експертиз *відсутні*

ІНШЕ (В РАЗІ ПОТРЕБИ)